

Kako gradovi diljem svijeta napreduju s korištenjem umjetne inteligencije?

Povod za ovaj tekst je najnovija studija koja je analizom 250 gradova u 78 zemalja otkrila kako AI katapultira gradove u budućnost i baca svjetlo na njihove AI planove, ulaganja i prakse.

Istraživanje je pokazalo da više od polovice (56 posto) gradova aktivno koristi umjetnu inteligenciju (AI) za nadogradnju državnih operacija i usluga, a više od četiri petine (83 posto) planira to učiniti u sljedeće tri godine, prema studiji.

Naglašavajući daljnju sve veću brzinu usvajanja, 87 posto anketiranih gradova planira koristiti, pilotirati ili već koristi generativnu umjetnu inteligenciju (GenAI) za generiranje sadržaja i analize.

Globalnu studiju o 250 gradova proveli su tvrtka za profesionalne usluge [Deloitte](#) i stručnjak za AI platformu [ServiceNow](#) u suradnji s tvrtkom za istraživanje misaonog vodstva [ThoughtLab](#).

Gradovi koje pokreće AI

Studija **Gradovi budućnosti koje pokreće umjetna inteligencija** otkriva kako će umjetna inteligencija katapultirati gradove u budućnost i ima za cilj rasvijetliti planove, ulaganja, prakse i rezultate umjetne inteligencije u različitim gradovima smještenim u 78 zemalja.

Kako bi se dobila uravnotežena slika, studija je usporedila gradove s različitim razinama prihoda i brojnošću stanovništva, od 50.000 do više od 37,1 milijuna ljudi.

Istraživanje je otkrilo da gradovi koriste AI u urbanim domenama:

- 65 posto pilotira ili je koristi za pojednostavljenje vladinih operacija;
- 64 posto za unaprjeđenje javnog prijevoza;
- 62 posto za praćenje i odgovor na urbane rizike;
- 60 posto za bolje upravljanje urbanom infrastrukturom;
- 60 posto za poticanje održivosti;
- 57 posto za poboljšanje dobrobiti stanovnika.

Gradovi izvješćuju da već vide koristi, od povećanog rasta, bolje kontrole rizika i troškovne učinkovitosti do poboljšanog angažmana građana, zdravlja i sigurnosti.

Identificiranje AI lidera

Kao dio istraživanja, ThoughtLab je stvorio model zrelosti za identificiranje lidera umjetne inteligencije – onih gradova s najvišom razinom upotrebe umjetne inteligencije u svim domenama, kao i digitalnih temelja i kontrola koje su uspostavljene za uspjeh u eri umjetne inteligencije.

Analiza je pokazala da su gradovi lideri u korištenju AI puno bolje opremljeni za suočavanje s današnjim urbanim izazovima, otporniji na svakodnevne urbane stresove i bolje pripremljeni za budućnost.

Gradovi lideri u korištenju AI imaju osam ključnih preporuka

1. Obvežite se odozgo prema dolje

Čelnici AI imaju viziju i plan za transformaciju svojih gospodarstava i urbanih domena putem AI, potpomognut odgovarajućim proračunom. Ti planovi često počinju na nacionalnoj razini i kaskadno se spuštaju do gradova.

2. Izgradite moderne podatkovne i IT temelje

Put do AI vodstva počinje prikupljanjem i integracijom podataka iz urbanih domena i vanjskih izvora, a zatim stavljanjem podataka na sigurnu platformu temeljenu na oblaku s automatiziranim i skalabilnim procesima.

3. Razvijte vještine, talent i procese umjetne inteligencije

Nedostatak talenta i neučinkoviti procesi mogu odgoditi postizanje planova umjetne inteligencije. Vođe AI-ja razvijaju vještine, talent, procese i kulturu kako bi AI podigli na višu razinu, a 59 posto njih imenuje voditelja AI-ja unutar svog osoblja da to i ostvari.

4. Njeguajte inovacijski ekosustav

Čelnici AI surađuju s više partnera u privatnom, javnom i neprofitnom sektoru nego što to čine drugi gradovi. Oni dijele stručnost i resurse AI, grade pristup podacima i talentu te usklađuju pristupe s onima drugih državnih tijela.

5. Transformirajte domene pomoću AI i GenAI

Lideri AI-a ubrzavaju u odnosu na druge gradove u usvajanju AI-ja: 76 posto već danas široko koristi AI, a 90 posto će ga široko koristiti tijekom sljedeće tri godine. Oni skaliraju ova AI rješenja u svim urbanim domenama.

6. Ostvarite vrijednost kombiniranjem AI s drugim tehnologijama

Čelnici AI-a također su ispred svojih kolega u implementaciji kritičnih tehnologija, kao što su oblak, biometrija, alati za kibernetičku sigurnost, chatbotovi, IoT i analitika podataka – često ih kombinirajući s AI-om kako bi poboljšali rezultate.

7. Neka sigurnost podataka bude na prvom mjestu

Lideri umjetne inteligencije umanjuju potencijalne kibernetičke rizike i rizike privatnosti iskorištavanjem sustava za sigurnosno kopiranje podataka (koje koristi 80 posto), obrambenih mehanizama kibernetičke sigurnosti (80 posto), automatiziranog praćenja rizika (73 posto), alata za sprječavanje gubitka podataka (71 posto) i drugih tehnologija kibernetičke sigurnosti.

8. Osigurajte odgovornu upotrebu umjetne inteligencije

Lideri AI poduzimaju višestruke radnje kako bi pravilno upravljali AI-om. Na primjer, 73 posto gradi okvir za upravljanje umjetnom inteligencijom, 61 posto postavlja smjernice za rukovanje osobnim podacima, 57 posto radi sa stručnjacima na postavljanju politika, a 55 posto razvija procese za otkrivanje pristranosti.

AI je svestran alat koji gradovi mogu koristiti za prevladavanje ključnih izazova i pripremu za budućnost

Ovo su glavni lideri AI koje je ovo istraživanje identificiralo u svakoj regiji:

- **Azija-Pacifik:** Peking, Guangzhou, Hong Kong, Lucknow, Melbourne, Seul, Taipei, Tokio;
- **Europa:** Amsterdam, Berlin, Bratislava, Ljubljana, Madrid, Marseille, Pariz, Stockholm, Beč;
- **Latinska Amerika:** Curitiba, Mexico City, Niteroi, Sao Paulo;
- **Sjeverna Amerika:** Boston, Chicago, New York, San Antonio, Seattle, Toronto;
- **Bliski istok i Afrika:** Dammam, Harare, Istanbul, Kuwait City.

“AI će biti uobičajeni sastojak budućih gradova”, rekao je Lou Celi, izvršni direktor ThoughtLaba i direktor studije. “Pomoći će gradovima u upravljanju prometom u stvarnom vremenu, personalizirati usluge građanima, očuvati resurse, smanjiti emisije ugljika, ubrzati odgovore u hitnim slučajevima i održati gradove otpornima na nepredviđene poremećaje.”

Cijelom izvješću možete pristupiti [ovdje](#).

MetroLab Network's GenAI for Local Governments

Lokalne vlasti su se još u studenom 2023. Počele udruživati kako bi riješile problem upotrebe umjetne inteligencije

Predvođeni supredsjedateljima, članovi radne skupine [MetroLab Network's GenAI for Local Governments](#) još od studenog 2023. rade zajedno na stvaranju sveobuhvatnog izvora smjernica o korištenju AI tehnologije

MetroLab Network je tada najavio imenovanje pet supredsjedatelja čija je zadaća voditi rad radne skupine GenAI za lokalne samouprave. Ti pojedinci pomažu u vođenju rada radne skupine u stvaranju opipljivog vodiča za politiku u vezi s umjetnom inteligencijom.

Kontinuirano rješavanje pitanja najboljeg pristupa umjetnoj inteligenciji za lokalne samouprave

Dok dužnosnici nastavljaju razmatrati najučinkovitiji put za regulaciju umjetne inteligencije, ostaje pitanje najboljeg pristupa umjetnoj inteligenciji za lokalne samouprave kako bi mogle iskoristiti prednosti koje tehnologija može pružiti u učinkovitosti i pružanju usluga.

Radna skupina prvobitno je pokrenuta u lipnju 2023., posljednja radna skupina "U laboratoriju" koju je sazvala MetroLab Network, a svaka od njih ima za cilj stvoriti djelotvorne smjernice o različitim temama. Oponaša model prethodne radne skupine, koja se usredotočila na upravljanje podacima i rezultirala [vodičem o politici od 48 stranica](#) na tu temu.

Radnu skupinu čini 130 ljudi iz 45 jedinstvenih lokalnih vladinih organizacija — uključujući gradove, okruge, sela, organizacije za prijevoz i gradsko planiranje. Više od 15 sveučilišta, 20 organizacija privatnog sektora i 15 drugih agencija sudjeluje u ovim naporima.

Supredsjedatelji su određeni kroz proces prijavljivanja kroz koji su se predstavnici lokalnih vlasti prijavili za vodeću ulogu

Jedna supredsjednica radne skupine, Tempe, Arizona, glavna službenica za podatke i analitiku Stephanie Deitrick, rekla je da je njezin razlog za uključivanje bio borba protiv nedostatka visokokvalitetne strukture upravljanja za AI. Njezin je grad već usvojiti politiku koja se odnosi na

etičku upotrebu umjetne inteligencije, no komponenta upravljanja bit će ključna za rad grada, objasnila je.

“Stvarno sam bila zainteresirana biti dio tih razgovora kako bih rekao ne samo ‘kako bi ljudi trebali ovo koristiti’, nego i ‘što bi lokalne vlasti trebale učiniti da zapravo upravljaju upotrebom ovoga?’”, rekla je Deitrick, naglašavajući potrebu pogledavanja nabava, korištenja kapitala i potencijalne pristranosti.

Još jedna supredsjednica radne skupine, glavna direktorica za inovacije Uprave za promet jugoistočne Pennsylvanije (SEPTA), Emily Yates, zainteresirala se velikim dijelom zbog napada zlonamjernih softverom koji je SEPTA-u pogodio prije nekoliko godina. Proces oporavka, koji je u tijeku, naveo je organizaciju da bude oprezna u pogledu rizika povezanih s novim tehnologijama.

Yates se nada da će bolje razumijevanje umjetne inteligencije pomoći u otkrivanju potencijalne vrijednosti alata umjetne inteligencije. Na primjer, Yates je primijetila da bi, budući da se vlade suočavaju s nadolazećim proračunskim deficitom zbog uklanjanja federalnih sredstava za COVID-19, umjetna inteligencija mogla pomoći u izgradnji kapaciteta unutar vlade za dodavanje vrijednosti.

Navela je da nije potrebno da svaka lokalna uprava ponovno izumi kotač u vezi s generativnom strategijom umjetne inteligencije, ali da **lokalne samouprave mogu učiti od drugih koji su uspjeli u ovom području.**

Sveobuhvatno mjesto za smjernice za preporuke politika koje bi mogle utjecati na rad povezan s umjetnom inteligencijom

Cijela radna skupina sastaje se mjesečno. Osim toga, osam pododbora radne skupine fokusira se na pitanja u rasponu od angažmana zajednice do nabave. Pododbori se sastaju odvojeno jednom mjesečno.

Prva faza rada radne skupine bila je usmjerena na istraživanje i zadatke pododbora. Sljedeća faza, koja se odvijala tijekom sljedećih šest mjeseci, je usredotočena na fazu pisanja. Završna faza uključivat će sazivanje i objavu. MetroLab ima za cilj da njegova knjižnica resursa bude sveobuhvatno mjesto za smjernice za preporuke politika koje bi mogle utjecati na rad povezan s umjetnom inteligencijom.

Cilj je bio da se službeni resurs vodiča za politiku objavi u kasno proljeće ili rano ljeto 2024., objavili su tada.

Također je napomenuto da je cilj imati fizičko okupljanje kako bi se razgovaralo o onome što je naučeno kroz ovaj proces. Osim toga, resurs je namijenjen da djeluje kao **“živi dokument” koji će se ažurirati** kako se budu provodile promjene pravila i nova ažuriranja pravila.

Danas sve generirane dokumente - bazu znanja i preporuka - možete pogledati [ovdje](#).

Gdje je Europa u toj AI priči?

Europa je, kao i na mnogim drugim područjima, sa zakašnjenjem shvatila da zaostaje za AI razvojem, a posebice u odnosu na Kinu i SAD, te sada užurbano radi na tome da ih sustigne.

Na sreću, Francuska je jedan od globalnih lidera u umjetnoj inteligenciji, a posebno njezin glavni grad Pariz.

S tim u vezi, u ožujku je objavljeno da [Svjetski ekonomski forum](#) (WEF) i [VivaTech](#) surađuju u pokretanju **Europskog centra za izvrsnost umjetne inteligencije (CAIE)** u Parizu ove godine.

Nadovezuje se to na zamah [AI Action Summita](#), koji je nedavno održan u glavnom gradu Francuske, i pridružuje se Mreži Foruma za četvrtu industrijsku revoluciju (C4IR) kao prvi centar u Europi usmjeren na inovacije AI.

Usvajanje odgovorne umjetne inteligencije

CAIE će se uhvatiti u koštac s ključnim izazovima umjetne inteligencije prilagođavanjem rješenja potrebama Europe, poticanjem inovacija i gospodarskim rastom diljem kontinenta. Gradit će se na ulozi Francuske kao ključnog globalnog igrača umjetne inteligencije podupiranjem prekograničnog istraživanja, poticanjem start-up ekosustava i promicanjem odgovornog usvajanja umjetne inteligencije u poslovanju i društvu.

Uz potporu Saveza za upravljanje umjetnom inteligencijom Svjetskog ekonomskog foruma – jedne od najvećih i najrazličitijih mreža dionika AI-a na globalnoj razini – CAIE će promicati suradnju na razvoju uključivih i održivih rješenja AI-a, povećavajući produktivnost, konkurentnost i tehnološki napredak.

“Svjetski ekonomski forum, u partnerstvu s VivaTechom, predan je oblikovanju budućnosti umjetne inteligencije na način koji pokreće inovacije, gospodarski rast i društveni napredak,” rekao je Jeremy Jurgens, generalni direktor Svjetskog ekonomskog foruma.

“Novi centar će okupiti tvrtke, kreatore politike i istraživače kako bi razvili i proširili rješenja umjetne inteligencije koja stvaraju pozitivan učinak za sve.”

Strateški prioriteti centra

Strateški prioriteti centra uključivat će prikazivanje vodećih istraživanja i otkrića, poticanje odgovornog usvajanja rješenja umjetne inteligencije u različitim industrijama, poticanje međusektorske suradnje za rješavanje zajedničkih izazova i povezivanje europskog ekosustava inovacija umjetne inteligencije s globalnim prilikama za poboljšanje gospodarskog rasta i njegove konkurentnosti na svjetskoj sceni.

“Kada bude pokrenut, centar će igrati ključnu ulogu u poticanju paneuropske suradnje za umjetnu inteligenciju i predstavljanju jedinstvene uloge Europe u zagovaranju alternativnog modela koji uravnotežuje inovacije i individualna prava,” rekao je Maurice Lévy, osnivač VivaTecha i emeritus predsjednik, Publicis Groupe. *“Centar će biti otvoren za istraživače iz cijelog svijeta i planiramo blisku suradnju između europskih istraživačkih instituta za umjetnu inteligenciju.”*

VivaTech je europski startup i tehnološki događaj, koji je osnovala Publicis grupa i koji je širom svijeta prepoznat kao snažan katalizator poslovne transformacije, rasta startupa i inovacija za opće dobro.

Centar za četvrtu industrijsku revoluciju je platforma za suradnju s više dionika, koja okuplja javni i privatni sektor kako bi se maksimizirale tehnološke koristi za društvo, a istovremeno smanjili rizici.

Singapur i Ruanda predstavile su AI Playbook za male države

Singapur i Ruanda u rujnu 2024. predstavili su vodič za implementaciju umjetne inteligencije (AI) za male države. Playbook ima za cilj izgraditi zajednicu malih država i dionika kako bi se stvorio prostor za uključive rasprave o umjetnoj inteligenciji i omogućilo im da iskoriste njezin potencijal.

AI Playbook for Small States ima za cilj oblikovati uključiv globalni diskurs o iskorištavanju potencijala AI. Informacije su itekako korisne i iskoristive za Hrvatsku i njezine gradove.

Najbolji primjeri primjene umjetne inteligencije

Priručnik je najavila ministrica digitalnog razvoja i informacija Josephine Teo na Akcijskom danu Ujedinjenih naroda (UN) o budućnosti (SOTF) – Digitalna budućnost za sve – u New Yorku.

Priručnik je antologija najboljih praksi članova **Digitalnog foruma za male države (Digital Foss)** o tome kako su implementirali strategije i politike umjetne inteligencije u svojim zemljama.

AI Playbook razvila je Singapurska uprava za razvoj medija Infocomm (IMDA) u suradnji s Ministarstvom informacijske komunikacijske tehnologije (ICT) i inovacije Ruande, uz konzultacije s članovima Digital FOSS-a od početka godine.

Singapur je voditelj projekta

Singapur je, kao voditelj Digital FOSS-a, prikupio informacije od drugih malih država o zajedničkim izazovima s kojima se suočavaju u usvajanju i iskorištavanju potencijala umjetne inteligencije. Neki izazovi uključuju dostupnost resursa i financiranja, pristup podacima i talentima za umjetnu inteligenciju te razvoj politika i okvira upravljanja umjetnom inteligencijom.

Priručnik sadrži doprinos članova Digital FOSS-a koji predstavljaju sva geografska područja, koji su se okupili kako bi podijelili svoja iskustva o tome kako su težili usvajanju i razvoju umjetne inteligencije, razmatrali upravljanje i sigurnost umjetne inteligencije, te se pozabavili društvenim utjecajem umjetne inteligencije.

S obzirom na brzo razvijajuću prirodu umjetne inteligencije, Playbook je oblikovan kao živi dokument koji kontinuirano objedinjuje kolektivna iskustva i strategije iz malih država.

AI Playbook-u možete pristupiti [ovdje](#).

Kako se pomaže gradovima u SAD-u da bolje iskoriste sve prednosti umjetne inteligencije?

[Nacionalna liga gradova SAD-a \(NLC\)](#) i Google u partnerstvu su pokrenuli skup alata za pomoć gradskim upravama diljem zemlje da iskoriste snagu umjetne inteligencije (AI).

AI Toolkit osmišljen je kako bi pomogao gradskim vlastima u SAD-u da iskoriste snagu umjetne inteligencije za poboljšanje javnih usluga i poboljšanje kvalitete života stanovnika

Također su objavili novo izvješće u kojem ističu praktične načine na koje lokalne vlasti maksimiziraju korištenje umjetne inteligencije za optimizaciju gradskih usluga.

Korištenje umjetne inteligencije u službi građana

Pišući na blogu, Karan Bhatia, potpredsjednik i globalni šef vladinih poslova i javne politike u Googleu, rekao je da vlade diljem Amerike i svijeta počinju uviđati kako im umjetna inteligencija može pomoći da nastave bolje i brže služiti svojim građanima, dok istovremeno maksimiziraju njihove ograničene resurse.

“Vidjeli smo da se to događa na saveznoj razini s inicijativama koje nalažu vladinim agencijama da implementiraju AI na nove inovativne načine. Potencijal umjetne inteligencije sada sve više dolazi u fokus lokalnih vlasti. Bilo da se učinkovitije bavi svakodnevnim potrebama poput popravljanja rupa na cesti ili suočavanja sa složenim izazovima poput rješavanja prijetnji javnom zdravlju, umjetna inteligencija može značajno poboljšati sposobnost lokalnih vlasti da ispune svoje misije.”

AI Toolkit ima za cilj osigurati da mogućnosti umjetne inteligencije budu široko dostupne

Ali ne koriste svi gradovi niti imaju pristup umjetnoj inteligenciji.

“Ovo riskira pretvaranje digitalnog jaza koji je mučio mnoge gradove u ‘AI jaz’, s potencijalno još dubljim učincima na zajednice”, rekao je Bhatia.

S objašnjenjima umjetne inteligencije, primjerima kako su drugi gradovi iskoristili umjetnu inteligenciju i vodičima korak po korak za pomoć gradovima zainteresiranim za istraživanje strategija umjetne inteligencije, alat je osmišljen kako bi pomogao gradskim upravama diljem SAD-a da iskoriste snagu umjetne inteligencije za poboljšanje javnih usluga i poboljšati kvalitetu života stanovnika.

Bhatia je dodao: *“Prilike su uzbuđljive. Uz pomoć umjetne inteligencije, vidjeli smo nevjerojatan napredak u uklanjanju jezičnih barijera Google Translate, pružanju ranih upozorenja o prirodnim katastrofama s Flood Hub i FireSat i pomaganju lokalnim tvrtkama da dođu do novih klijenata. Ali možda je najveća prilika koju umjetna inteligencija pruža pomoći gradskim upravama da pojednostave rad i bolje zadovolje potrebe svojih birača.”*

Izvješće o umjetnoj inteligenciji zbirka je potencijalnih zamki i golemih prilika koje postoje za lokalne zajednice

Izvješće AI in Cities sastavljeno je uz doprinos lokalnih čelnika koji rade u Savjetodavnom odboru za umjetnu inteligenciju NLC-a, a prikazuje strateški način na koji lokalne vlasti istražuju mogućnosti korištenja tehnologije poput umjetne inteligencije u njezinim brojnim oblicima kako bi bolje služile svojim zajednicama.

“Tehnologija je oduvijek bila bitan alat za pomoć lokalnim vlastima da odgovore na promjenjive potrebe svojih stanovnika”, rekao je Clarence Anthony, izvršni direktor i izvršni direktor Nacionalne

lige gradova koja predstavlja više od 200 milijuna ljudi i radi na jačanju lokalnog vodstva, utjecati na saveznu politiku i pokretati inovativna rješenja.

“Naše izvješće o umjetnoj inteligenciji zbirka je potencijalnih zamki i golemih prilika koje postoje za naše lokalne zajednice u vezi s umjetnom inteligencijom. Kao dio proslave stote obljetnice NLC-a, usredotočeni smo na pomoć lokalnim dužnosnicima da se pripreme za sljedeće poglavlje u lokalnoj upravi.”

Skup alata se nadovezuje na Googleov rad na ispunjavanju plana [AI Opportunity Agende](#), podržavajući vlade u fokusiranju ne samo na štete koje treba izbjeći i rizike koje treba ublažiti – već i na prilike koje treba iskoristiti.

“Uzbuđeni smo što možemo biti partner s Nacionalnom ligom gradova, pružajući alate, resurse i stručnost kako bismo pomogli svojim članovima da iskoriste umjetnu inteligenciju na načine koji zadovoljavaju jedinstvene potrebe njihovih zajednica”, rekao je Bhatia.

Za preuzimanje izvješća posjetite nlc.org/AIToolkit.

U sljedećem članku navest ćemo vam brojne primjere dobre prakse kako razvijene zemlje koriste umjetnu inteligenciju kako bi ubrzali i poboljšali svoje poslovne procese, te na taj način stvorili efikasnije gradove, kako za gradsku upravu, tako i za one najvažnije – građane.

AUTOR: Dražen Keresteny, mag.ing.el., Konzultant za digitalizaciju, Smart City i security
099 5373 900, drazen.keresteny@exe.cutor.eu